

2021'3

ISSN 1648-7109

LIETUVOS
muziejai

Edukacija per pandemiją

Marija KONICKAJA

Prėjusiais metais dėl pandemijos paskelbus griežtą karantiną Literatūrinio A. Puškino muziejaus kolektyvas parengė visą pluoštą interaktyvių priemonių mokykloms.

Prasidėjus karantinui kėlėme klausimą: ką interaktyvaus galėtume pasiūlyti mokytojams ir moksleiviams, kad sudomintume ir teiktume naujų žinių? Tai buvo rimtas iššūkis. Per trumpą laiką privalėjau išmokyti dirbti su programomis, padedančiomis kurti interaktyvų ir spalvingą turinį. Man pagelbėjo [canva.com](https://www.canva.com), [onlinetestpad.com](https://www.onlinetestpad.com), [genial.ly](https://www.genial.ly) ir kitos internete randamos platformos. Naudodamasi jomis visus praėjusius mokslo metus feisbuke kūriau rubriką „Puškinas mokytojams“. Muziejaus tinklalapyje sukūriau skiltį „Pagalba mokytojui“, kur mokytojai ir dabar gali rasti naudingos informacijos: infografiką, skirtą poeto Aleksandro Puškino gyvenimui ir kūrybai, užduotis pagal jo sukurtas pasakas, romaną „Eugenijus Oneginas“ ir apysaką „Dubrovskis“, „žodžių debesis“, prezentacijas, skirtas Viešpaties Apsireiškimo bei Užgavėnių šventėms. Visos užduotys laisvai prieinamos, infografiką ir prezentacijas galima parsisiųsti.

Išmokome kurti ir vaizdo siužetus. Muziejaus darbuotojos nufilmavo 7 „[RADIO-novnos](#)“ laidas su iliustruota poezija vaikams ir 7 vaizdo pasakojimus apie A. Puškino romaną „[Eugenijus Oneginas](#)“.

Veiklos nuotoliniu formatu

Papildomos medžiagos mokytojams kūrimas buvo tik dalis per karantiną nuveikto didelio darbo. Norėdami padėti mokytojams mūsų edukacinius užsiėmimus adaptavome nuotoliniu formatu. Be to, sukūrėme vaizdo ekskursiją po muziejų,

Karantino iššūkiai. E. Averinos nuotr.

kurioje siūlome susipažinti su muziejaus interjerai ir eksterjeru, virtualiai pasivaikščioti po duris ir į supantį parką. Kadangi filmukas įrašytas be garso, jį galima naudoti susitikimuose su įvairia auditorija – pradinukais ir vyresnių klasių moksleiviais, vaikais, kuriems rusų kalba yra gimtoji, ir tais, kurie tik pradėjo jos mokytis. Be to, priklausomai nuo auditorijos, nesudėtinga reguliuoti ekskursijos trukmę (pvz., sustabdyti vaizdo ekskursiją ir pateikti smulkesnės informacijos). Per griežto karantino laikotarpį vedėme 10 tokių nuotolinių ekskursijų, kurios truko nuo 30 min. iki 1,5 val.

Tarp nuotolinio darbo formatu adaptuotų edukacinių veiklų populiariausios buvo „Puškino pasakos“ (vyko 11 kartų), Užgavė-

nėms skirtas užsiėmimas (7) ir kvestas pagal A. Puškino romaną „Eugenijus Oneginas“ (5). Iš viso š. m. sausio–birželio mėnesiais vesti 26 nuotoliniai edukaciniai užsiėmimai, 10 ekskursijų ir 7 susitikimai, skirti supažindinti su poeto biografija. Kiekvienam užsiėmimui buvo sukurtos prezentacijos, interaktyvūs plakatai ir kt. didaktinės priemonės.

Interaktyvaus užsiėmimo pavyzdys

Pateiksiu nuotolinio darbo su vaikais pavyzdį. Tam pasirinkau edukacinį užsiėmimą pagal A. Puškino pasakas. Jis prasideda vaikų supažindinimu su pasakomis – kai kurie jas jau gerai žino, kiti tik pradeda jas skaityti. Šiai pažinčiai buvo paruošta prezentacija, kurią lydėjo rusų tapytojų I. Bilibino ir N. Rericho iliustracijos bei animacinių filmukų kadrai. Žiūrėdami į paveikslėlius vaikai turėjo atpažinti vaizduojamą pasaką, arba iš iliustracijų sudėlioti savo pasakojimą. Po kiekvienos užduoties aptarimo pasakomas pasakos pavadinimas, sukūrimo metai, pateikiamas tais metais atsitikęs A. Puškino gyvenimo įvykis. Pavyzdžiui, savo pirmąją pasaką poetas parašė tais metais, kai susižadėjo su N. Gončarova ir ruošėsi vestuvėms. Šis metodas moksleiviams padeda labiau susieti A. Puškino kūrybą ir biografiją.

Antroji užsiėmimo dalis skirtinga rusų ir lietuvių mokyklų moksleiviams. Rusakalbiai vaikai, nuo vaikystės žinantys šias pasakas, turėjo iš citatos atpažinti kūrinį ir pasakyti pasakos pavadinimą. Lietuvių moksleiviai, tik pradėdantys mokytis rusų kalbos, iš pateiktų ištraukų vertimų variantų turi išsirinkti tą, kuris atitinka rusišką tekstą. Mokiniai girdi rusų kalba skaitomą tekstą ir gali jį gretinti su lietuvišku tekstu. Be to, šalia kai kurių ištraukų pateikiami keli lietuviško vertimo variantai, kuriuos jie gali palyginti. Ši užsiėmimo dalis labiausiai įtraukia auditoriją – vyksta gyvas aptarimas, kuris vertimas gražesnis, o

kuris labiau atitinka originalų tekstą.

Pažymėtina, kad pradinių klasių moksleivių įsitraukimas į nuotolinį darbą paprastesnis: vaikai su malonumu atsako į klausimus, dalijasi savo gyvenimo įvykiais, bendrauja. Vyresniųjų klasių moksleiviai yra santūresni, daugelis jų neįsijungia kamerų, nedalyvauja aptarimuose. Šie elgesio skirtumai matomi ir per gyvus apsilankymus muziejuje.

RADIONovnos laidos stopkadras.

Naujos galimybės

Neužtenka sukurti edukacinę programą ar virtualią ekskursiją, reikia, kad apie tai sužinotų mokytojai, kurie yra pagrindiniai šių paslaugų užsakovai. Tam buvo pasinaudota feisbuko teikiamomis galimybėmis – muziejaus paskyra ir teminių grupių puslapiams, taip pat organizuoti nuotoliniai susitikimai „Zoom“ ir „MS Teams“ platformose. Svarbu paminėti, kad abu šie būdai buvo labai efektyvūs.

Apibendrinama pažymėsiu, kad karantinas privertė daug ko išmokti, ir esu įsitikinusi, kad šie nauji gebėjimai bus naudingi ne tik dirbant per nuotolį, nes jie leidžia pajvairinti bet kokią veiklą. Dar viena išvada: muziejaus bendradarbiavimas su mokytojais teikia naujų galimybių, leidžia kurti produktus, kurie paklausūs ir įdomūs moksleiviams. ■